

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Egy évre: Negyedévre 3 korona.
Félévre 2 " "
Három hónapra: Negyedévre 5 " "
Egy hónapra 20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnypánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedám ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

A kiegyezés hatása.

— jan. 5.

Nemesak a magyar és osztrák monarchia két államában, hanem mindazokban az államokban is, melyek vonatkozásokat tartanak fenn velünk, a kiegyezés elkészülte Magyarország és Ausztria kormányai közt erős benyomást keltett, mely a nagy politikai napilapok hasábjain tükröződik vissza.

Főleg melegen nyilatkozik a londoni világlap, a Times, az eseményről, üdvözölve a két államférfit, Széll Kálmán és Körber Ernő dr. miniszterelnököket, az államférfiúi belátásért és mérsékletért, melyet tanusítottak.

Ez az előkelő ujság kevés szóval szabatosan körülírta azt a feltételt, mely szükséges volt, hogy a megegyezést lehetővé tegyék.

Az együtthaladás szükséges voltának államférfiúi belátása épp oly nélkülözhetetlen volt, mint a bölcs mérséklet a követelésekben. Igaz, hogy a közvélemény mind-

inkább megbarátkozott a különválás gondolatával.

A végtelen bizonytalanságot türehetetlennek tartotta s kész volt a gazdasági viszony megváltoztatásának rázkódásaira vállalkozni, csak-hogy valami véglegeshez jusson; Ausztriában is kezdett a válás gondolata kevésbé félelmes lenni, de ott is hatott ugyanaz az indok. És mihelyt nyilvánosságra jutott az új megállapodásokról szóló hír, általánossá lett a meglegedés érzelme.

Az új megállapodások tartalmáról persze egyelőre mi közelebit sem tudunk, mert amit itt ott közölnek, csakhamar hivatalosan megcáfolják: de magából a tényállásból, a minisztereknek különböző alkalmakkor tett kijelentéseiből, a hosszú küzdelemből, annak lefolyásából, meglehetősen biztossággal lehet következtetni, hogy az új megállapodások beható változásokat nem fognak előidézni a létező állapotban és a két szerződő fél mostani birtok állománya nem csökkent mértékben fennmarad.

Csak a közös autonom vámtarifára egészen új, melyről egy osztrák politikus állítólag azt mondta, hogy ipari tételei olyanok, hogy védelme alatt az osztrák ipar megélhet. Nos, az agrár vámok viszont olyanok, hogy védelmük alatt a magyar mezőgazdaság fog megélhetni. A túlzás sem az agrár — sem az ipari vámnoknál nem lenne helyén, mert nincs érdekünkben, hogy egészen elzárkózzunk hanem komolyan készek vagyunk új kereskedelmi szerződéseket kötni.

A börzéről beszélni nem tartozik ugyan többé a bon ton-hoz, de mégis szeretnénk arra hivatkozni, hogy ott is üdőbb légáramlat uralkodik, mióta a kiegyezés elkészülte ismertté lett, már pedig ezt az intézményt minden támadás dacára még mindig az általános felfogás hőmérőjének lehet tartani.

Joggal állapíthatjuk meg tehát, hogy a kiegyezés elkészülte általánosan erős és tartós benyomást keltett.

Annuska.

Egy jelenet az ugyan ilyen című vígjátékból.
Irtó: Gárdonyi Géza.

Annuska most érkezett haza a klastromból, a hol a nevelése befejeződött.

Alig van itthon, hallja, hogy szülői férjhez akarják adni a szomszéd földbirtokoshoz: Balogh Miklóshoz.

Annuska nem óhajt férjhez menni. A klastromi életett többre becsüli a világnál. S egy fiatal apácának szavát is adta hogy visszatér a klastromba.

Balogh mit sem tud erről. Alig várja hogy négyszemközt beszélhessen a leánnyal. A leány is közölni kívánja Baloggal az elhatározását.

A kertben tekézik a falusi társaság. A verandán is beszélgetnek egynéhányan, Annuska egyszer csak azt veszi észre, hogy ketten vannak: ő, meg Balogh.

A pillanat fontossága megrémiti. Kifelé indul, de mégis megáll és szorongva kérdezi:

— Ön nem tekézik?

— Ha magával lehetek Annuska, aranygolyókkal se. Oh, hiszen annyi beszélni valónk van! . . .

— Beszélni valónk? (Összeszedi a bátorságát.) Valóban . . . én is azt gon-

dolom. És nekem különösen van mondanivalóm.

— Van? (Örömmel.) Csak mondja el Annuska! Nem mondhat olyan sokat, hogy az nekem mind kevés ne lenne és nem mondhat olyan keveset, hogy én abból sokat ne értenék.

E meleg hangra Annuska újra megzavarodik:

— Csak úgy értem, hogy öt éve nem látuk egymást . . .

— Azaz, hogy maga engem.

— Hát ön látott engem?

— De láttam ám!

— Hogyan? Hiszen tavaly, mikor itthon voltam, ön Budapesten katonászkodott.

— És mégis láttam, Annuska. Az igaz hogy úgy, mint ahogy a csillagokat látjuk a víz tükrében. (A zsebéből fényképeket vesz ki.) Nézze, itt vannak az én csillagaim. Az összes, vagyis három, Egy ötéves korából való, egy tizéves korából; ez a mosolygó meg a tavalyi.

Annuska szigorúan néz Miklósrá:

— Hol vette? Kivette az albumkiből.

— Csináltattam. Megnéztem hátul a fényképész nevét és csináltattam.

— De ez nem járja, Balogh ur: Önnek nem szabad az én képeimet . . .

— Nem tudja ám senki. Még apámnak se mutattam soha. Nézze, ez a legaranyosabb, ez a tavalyi, ez a mosolygó. Mindig elmosolyodok . . . magam is mikor erre a képére néztek. Akár milyen bánatom van, Annuska, csak erre a képére nézek és kiderülök, mint eső után az ég. A multkor is, hogy kiűtött a sertés vész, nagy károm volt, Annuska, majdnem kétezer forint, de elővontam a maga arcképét és mosolyogtam, kiderültem, Annuska. Elfelejtettem minden veszteségemet. Jönnék! Adja ide hamar!

A verandán a eseléd megy át. Bort és szódás üvegeket visz le a kertbe a tekezőkn-k.

Balogh folytatja:

— Azután valóságban is láttam. Tudja mikor? Urnapkor. Csak azért mentem, hogy megnézzem.

— Igazán? (Fokozatosan érdeklődik.)

— Fátyolos fehér ruhában volt, Annuska. Csaknem leghátul ment egy fekete leánnyal.

— Kolozsi Katica volt. Egy kis piszeorru.

— Az orrát nem néztem, Annuska, mert én csak magát néztem, még köszöntem is, Annuska, de anyira köszön-

Városi közgyűlés.

Közigazgatási bizottsági ülés.

— jan. 6.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta ebben az évben első ülését Puky Gyula főispán elnökölte alatt.

Az ülésen jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Szabó Kálmán, Király Gyula, Bészler Károly tanácsosok, Abraham László t. főgyógyász, Acél Géza főmérnök, Sárvány Gyula dr. főorvos, Csankó Viktor kir. tanfelügyelő, Latinovics Mihály főmérnök, Galánffy Lajos kir. ügyész, Faust Elek pénzügyigazgató, Megyeri Pál dr., Lengyel Imre, Kóla János dr., Márton Imre, Horváth István, Szilágyi Imre, Popper Mór dr., Kotsár Gábor.

Az ülésen az egyes szakelődök terjesztették elő a múlt december hónapról szóló jelentéseket, melyek a következő fontosabb adatokat tartalmazzák:

(A polgármester jelentése.)

Kovács József polgármester jelentése szerint az elmúlt hónapban a rendőrség letartóztatott 247 egyént, akik közül nyolcat átadtak a kir. ügyészségnek, 239 egyént rendőrileg büntettek.

A rendőrfőkapitányság iparigazolványt adott 36 egyéneknek, munkakönyvet 25 embernek.

A katonai létszám volt: közös hadseregbeli katona 1481 ember 600 lóval, m. kir. honvéd 710 ember 339 lóval.

A lakosság állami adó fejében befizetett 115837 korona 83 fillér. A községségi bíróság 360 ügyet intézett, hátralék az új évre nem maradt.

(A főorvos jelentése.)

December hó folyamán Sárvány Gyula főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok a város területén elég jók voltak.

Heveny ragályos betegségek közül a vörheny járványszerűleg uralkodott, szörványosan pedig kanyaró, toroklob, bárányhimlő és hasi hagymáz fordultak

elő. Vörhenyben 6-an hunytak el. A vörheny tovatérjedésének meggátlása végett az óvókat be is zárták.

(Születés és halál.)

December hóban Debrecen város területén született összesen 117 fi és 86 nő gyermek, az összes születések száma tehát 203, halva született 8 fi 6 nő. Elhaltak összesen 152-en és pedig 77 férfi és 75 nő. A születések tehát 51 esetben multák felül a halálozásokat, ami elég szép arány.

(Házasságok.)

December hóban Debrecenben 68 pár lépett házasságra és pedig ev. ref. 47, róm. kath. 6. Zsidó 2, vegyes vallású 13 pár.

(Az adózó Debrecen.)

Faust Elek pénzügyigazgató jelentése szerint Debrecen adózói a múlt évhez képest lényegesen kevesebb adót fizettek be az elmúlt évben általában s így december hónapban is úgy, hogy az évi előírásból hátralékban maradt 163,936 korona 36 fillér.

Egyébként egyenes adóban befizettek 132,658 korona 19 fillért, hadmentességi díjban 640 kor. 4 fill. bélyegjövédékben a vármegye fogyasztását is beleértve 37090 kor. 43 fillért, jogilletékben 30670 kor. 88 fillért, díjjövédékben 1048 kor. 87 fillért, dohányjövédékben a vármegye fogyasztását is beleértve 136745 kor. 79 fillért, határvám jövédékben az egész vámkörzet területén 10,878 kor. 65 fillért fogyasztási és italadóban 25001 kor 92 fillért.

Fizetési halasztást engedélyeztek összesen 18 esetben.

(Az ülések határozata.)

Puky Gyula főispán kijelenti, hogy közigazgatási bizottsági rendes ülések a jövőben is mindenkor a hónapok 5 napjára esnek s ha ez a nap ünnep, vagy vasárnap volna, úgy az utánna következő hétköznapon fogják az üléseket megtartani.

A rendes közigazgatási bizottsági ülésekre külön meghívókat épen ezért nem bocsájtanak ki.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Ev. ref. iskolaszéki ülés. Az ev. ref. iskolaszék holnap délután 3 órakor gyűlést tart az ev. ref. egyházépület tanács-termében Simonffy Imre gondnok, kir. tanácsos elnökölte alatt.

A tankötelesek összeírása. Wlassics Gyula dr., közoktataügyi miniszter leiratot küldött Debrecen város és Hajdú-megye közigazgatási bizottságához, a melyben előbbi a tankötelesek összeírására vonatkozó rendeleteinek hatályon kívül helyezése mellett a tankötelesek számbavételére, felügyeletére és összeírására új utasításokat ad. E szerint különösen figyelmeztetendők az összeírók arra, hogy mindekor a szülők és a gyermek egyéb gondviselőinek lakhelyét amaknál pedig a munkaadók lakhelyét kell tekintetbe venni. Iparos- vagy kereskedőtanonennál a munkaadó lakhelye legyen mérvadó. Külön intézkedik, akik valótlan adatokat vallanak be, szigorúan megbüntessenek. A miniszter fölemlíti, hogy ezen utasításának előnye az, hogy a kir. tanfelügyelők ügyköréből az óvó és tankötelesek összeírása és nyilvántartására való fölügyelet és vezetés kivételik és a központi statisztikai hivatal hatáskörébe tételik át. Tehát már a jövő évi statisztikai a tanfelügyelők igénybevétele nélkül a statisztika hivatalnál fog történni. Az összeíráshoz szükséges nyomtatványokat díj nélkül adja a miniszter a városnak. Megjegyzi végül a miniszter, hogy a gazd. iskolai rendtartás ügyében kelt rendeletét ezen mostani utasítás nem érinti. Fölvívja a közigazgatási bizottságot, hogy egy hónap lefolyása alatt nyilatkozzanak arról, hogy amennyiben különös viszonyokra való tekintettel, a jelen rendeletet megállapított alkalmazása nehézségbe ütköznék, esetleg külön rendeletet kérjenek. Ha e kérelmet jan.

tem. hogy egy rendőr megis szólított, hogy aszongya: „Halja maga vidéki ur, mit köszönget itt a leányoknak!”

— Majdnem bevitt a kapitányságra! De azért, ha maga odanézett volna, Annuska, megegyszer köszöntem volna. Mondja: megismert volna-e?

— Nem. Nagyon megváltozott. Most hogy beszél velem, érzem, hogy a régi: fölismerem a szemét, a mozdulatait, a vidámságát.

Balogh örömmel:

— Ugy-e hogy a régi vagyok! Emlékszik-e Annuska, mikor rákot fogtam magának a patakban? Vagy mikor bagolyfészket szedtünk az oduból? Négy tojás volt benne. Maga a kötenyét tartotta, Annuska. Emlékszik?

— Hogyne. Szegény bagoly!

— Soh'se sajnálja. Tojt az az azóta százat is magának! Hát mikor kitért a zivatar és a szél elkapta a guvernánt kalapját is, meg a mágáét is! En a mágáé után szaladtam. Annuska. Aközben megzudult a zápor és mink egy cserfa alá húzódtunk. Emlékszik?

Annuska elpirul:

— Nem nagyon.

— Megdörült az ég, Maga hozzám simult, és mikor megint villámlott, át-

ölelt: „Jaj, Miklós!” — mintha most is hallanám. „Ne féljen, Annuska!” feleltem biztatón. És a hogy én is átöleltem, édes Annuska és a maga kedves, gyöngye arca itt feküdt a mellemen, mint egy szép fehér szegfűsokor, én gyöngédén, áhítatosan...

Annuska közbevág:

— Nem emlékszem, nem!

— Hát arra, mikor iskolába adták és én eljöttem bucsuzni?

— Arra emlékszem. Hogyne, hiszen egy csomó rózsát is hozott: sárgát és fehérét.

— És mikor egy perere magunkra maradtunk, megfogtam a kezét, — odabenn az ablaknál, az almárium mellett.

Annuska röstelkedve:

— Arra nem emlékszem.

— En azt mondtam, (érzelmesen), „Annuska, édes Annuska, ne felejtsem el engem!” És maga azt felelte: „Nem Miklós, soha!” — És akkor...

Annuska röstelkedve:

— Nem emlékszem. Beszéljünk másról.

— És akkor a nyakamba borult és...

Annuska biborvörös arccal:

— Nem emlékszem, nem... Gyermekek voltam, Balogh ur!

— En sohase felejtettem el, Annuska. Maga olyan szép volt gyermeknek is, Annuska, olyan szép volt, mint a gyöngye kis fehér szegfű. Mindig esodáltam a maga finom, kisujjait, szelid arcát ártatlan szemét.

Olyan nézése volt magának Annuska, mint a galambnak. De mendja Annuska: eszébe jutottam e néha ott a klastromban?

— Nem. Azaz, hogy igen. (Zavarodottan föláll.) Bocsánat, Balog ur: a konyhába kell mennem. Anyácskám palacsintát süt...

— Hát már Balog ur vagyok? (Megfogja a kezét.) Mondja: Miklós. Soha nem mondja, senki olyan szépen, olyan édes zengően ezt a szót: Miklós mint maga. Oh mondja ki a nevemet! Mondja ki! Addig el nem bocsátom, míg azt nem mondja: Miklós. (Megfogja a másik kezét is.)

Hát bocsásson el... Miklós.

Balogh az ajkához vonja a leány kezét.

Annuska lesütött szemmel, zavarodott arccal áll egy, aztán, esöndesen mintegy álmódön távozik.

1-éig nem juttatják el a miniszterhez, a rendelet érvénybe lép.

Lelkészválasztás Hajdu-Sámsonban. A Jánossy Zoltán debreceni ev. ref. lelkészé történt megválasztása által megüresedett h. sámsoni ev. ref. lelkészi széket tegnap töltötte be az ottani ev. ref. egyházközség. Tizenöt pályázó közül egyhangulag *Dioszeghy Mihály* volt gyantái lelkészt választották meg, aki a debreceni ev. ref. főiskolának volt kiváló növendéke.

Új főgimnáziumi tanár. A kisújszállási ev. ref. főgimnázium rajztanári székére a vall. és közokt. miniszter kinevezte Szunyogh Farkas festőművészt. A fiatal festőművész kinek Debrecenben nagy rokonsága van, már mint akadémiai növendék több kiállításon feltűnt képeivel s kinevezése határozott nyereség a kisújszállási gimnáziumra nézve.

Az izr. hitközség választói. A debreceni izr. hitközség választási bizottsága tegnap betejezte az izr. hitközség 1903. évi választói névjegyzékének összeállítását. A névsor január hó 12-ig lesz közszemlére tévb a hitközségi jegyzői irodában, (József kir. herceg-utca 26. sz.) — s ez idő alatt nyújtották be a kihagyások vagy jogtalan felvételek miatti felszólalások.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A város adóügyei.** Híradással voltunk arról, hogy Debrecen városa eddig nem fizetett adót némely vállalatai után és most ezen az alapon *öt évre visszamenőleg* mintegy *százezer korona adót* róttak ki a városra. Azt is megirtuk, hogy a házadó összeírásánál eddig az erdőségen *332 lakrészt sohasem vettek jegyzékbe* s e lakrészek tulajdonosai most szintén *egyszerre öt évi visszamenő adóval* terhelődtek meg. Mindezeket nem híresztelések alapján irtuk meg, mert mi semmiféle álhírről, híresztelésről nem irunk, a míg illetékes helyen, közvetlen felvilágosítás nyomán híradásunk hitelességének minden kellékét meg nem szereztük. Így jártunk el a város adóügyeinek kérdésében is. Mivel a dolog fellette nevezetes és fontos, felkerestük azt a forrást, melynek megbízhatóságán felül még a föltétlenül *hivatalos jólétesültség* is kétség nélkül való s ezen az alapon irtuk meg a *Szabadság* közigazgatási rovatában azokat a híreket, melyeknek *minden betűjét hivatalos aktákból* merítettük. Mi tehát a valóság ebben a dologban? A valóság az, hogy a város eddig nem fizetett adót a cserép-téglagyár, a gőzfürdő, a városi nyomda, a műjégyár után és hogy e miatt most *öt évre visszamenőleg egyszerre körülbelül százezer korona adóval terheltek meg a várost.* Ezekhez és egyéb ezekkel kapcsolatos hireinkhez tegnap aztán azt a nézetünket fűztük, hogy az az *öt évre visszamenő megadóztatás* *birság* számba is vehető. A birság szót talán félre érthette valaki, elismerjük, nem volt világos az értelme, különösen azért, mert a birság mást jelent. Mivel azonban eddig

nem fizetett adónak az *elmult öt évre egybefoglalt terhéről* van szó, mi az ügy súlyos következményeinek jellemzésére használtuk a birság kifejezést, Mindezekből pedig az következik, hogy most a város a felszólamlási bizottság előtt szemben áll a pénzügyigazgatósággal. Természetesen mi óhajtánók első sorban, hogy hogy a város tisztázza a dolgot és győzelmesen kimutatta, hogy neki van igaza s ne legyen kénytelen a szóban forgó százezer korona terhet viselni. De ehhez nem megbotránykozás és felháborodás szükséges, hanem az, hogy a városnak igaza legyen. Adja Isten!

× **Új közigazgatási gyakornok a városnál.** A *Tóth Emil* városi aljegyzővé történt megválasztása által megüresedett közigazgatási gyakornoki állásra *Puky Gyula* főispán tegnap *Balogh Sándor* debreceni végzett joghallgatót, a debreceni főiskola volt kiváló növendékét nevezte ki.

H I R E K.

N a p l ö.

Iparművelés, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.
Székely-Bazár, jan. 6-ig nyitva mindennap d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5-ig.
 Jan. 6—13, Téli nagyvásár.
 Jan. 6. Nemzeti irodalmi szövetség értekezlete Budapesten.
 Jan. 6. A Székely Társaság vacsorája. Arany Bika.
 Jan. 7—8—9. Görög kath. karácsonyi ünnepek
 Jan. 10. Izr. nőegylet jelmezes álarcos bálja Arany Bika.
 Jan. 11. Vásár vasárnapja.
 Jan. 11. Körvadászat Mike-Péresen.
 Jan. 13. Vármegyei közigazgatási bizottság ülése
 Jan. 17. A Függetlenségi-Kör táncvigalma. Arany Bika.
 Jan. 17. Önálló munkás b. s. pénztár mulatsága Korona.
 Jan. 17. Állami ménék szétosztása.
 Jan. 18. Mátyás Király ünnepe, Iparos-Othon.
 Jan. 24. Timár ifjuság bálja, Arany Bika.
 Jan. 25. A polgári-kör bálja, Arany Bika.
 Jan. 31. Jótékony nőegylet estéje. Arany Bika.
 Febr. 1. Az iparos kör bálja. Arany Bika.
 Febr. 14. A műpártoló egyesület művészestéje. Arany Bika.
 Febr. 15. Az iparos ifjuság táncmulatsága. Arany Bika.
 Febr. 21. A függetlenségi párt estéje, Arany Bika.
 Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

Farsang virradóján . . .

Egy fecske nem jelent tavaszt. De amikor én előszedem a frakkomat, akkor holt bizonyos, hogy itt a farsang. Másoknak öröm, nekem bánat.

Mások mulatnak, táncolnak, csevegnek kacagnak, szórakoznak, udvarolnak, kacérkodnak, — én pedig mogorván bön-gészem a báli névsorokat.

Mások ellepik a szabókat és gőztisztítókat, — az én becsületes lelkem nem engedi meg, hogy megkárosítsam a derék iparosokat.

Kiki úgy pártolja a hazai ipart, a hogy tudja. En úgy pártolom, hogy minden holmimat idegen cégektől szerzem be. Így igyekezem tönkretenni a hazai versengő külföldi ipart. Ha a mindenható sokáig éltet, azt hiszem sikerül az osztrák ipart az anyagi tönk szélére juttatnom.

Mások Kwizda féle fluiddal, meg Pain exzeller-rel dörgölik be lábaikat, hogy letáncolhassák az egész éven keresztül nagy étvágygyal és lelkiismerettel fogyasztott uzsonánkat. — En a magam világos kapucinerét nem tudom letáncolni. A fizetőpincér nem táncos. Ő szigorú családapa, kinek pénz kell. No de ha már csakugyan itt a farsang, hát mulatni kell.

Magam is megtettem előkészületeimet. A frakkomat, melybe ezideig egy fél rud szalámi volt csavargatva, fortélyosan kipucultam terpetinnel. Szagos lesz a terem, merre, merre, merre járok . . .

A nadrágomat szárainál fogva felakasztottam, az egyik gombra pedig ráerősítettem a vekkerórám. Most azt képzelem róla, hogy pendli-óra. No de hadd vasalódjék a nadrág. Ugy kell neki, minek nadrág.

Gallérjaimat — mind a kettőt — szépen kiradiroztam. Kézelőimből a jobb kézre valót, a bal kezemet állandóan zsebben fogom tartani.

A báli ingemre rá fogtam, hogy krém-szinű, a batiset nyakkendőmet befestettem feketére — na! — gyere hát farsang!

Sok bajom lesz veled. Sok dolgot adsz nekem lapunk jó megjelenésű báli tudósítójának — de hát isten neki, szívesen látlak a szép asszonyok, meg a szép leányok kedvéért.

Hadd mulassanak a népek.

Lihegő tüdővel, kiszáradt torokkal, szédelő fejjel, rogyó inakkal hadd rő-följék keresztül-kasul a báltermet. Fűzőnek nevezett abroncsba, szükre szabott lakk topánkába kinlódó ártatlanságok hadd forogjanak kétségbeesetten saját tengelyük körül, én majd hűségesen megírom, hogy:

„A bársonyos tekintetű, mosolygó arcú szép leányok és frakkos esinos fiúk fáradhatlanul rakták a esárdást kivilágos kivirradtig.

Látod Karnevál, mivé lettünk. Még a mulatságunk is komédia.

De azért csak gyere! — mondhatom, sokan várnak.

— il.

A Székely társaság mulatsága.

— jan. 6.

A farsangi mulatságok hosszú sorozatát a Székely bazár rendezősege nyitja meg ma este a *Bika* szálloda dísztermében tartandó táncmulatságával.

A munka diadalát fogják e napon azok ünnepelni, akik közel egy hónapban buzgólkodtak a magyar ipar, különösen a mi versenyképes házi iparunk minél nagyobb körben való népszerűsítésében. A székely-bazár kiválóan nagy sikerének öröme perdül táncra a fiatal-ság a Magyar testvérek páratlan talpalá valója mellett.

Eredetileg társasvacsorával akarta kezdeni a rendezőség a mulatságot, de általános óhajtásra elállott attól a táncmulatságot s a kik a vacsora előzze meg a táncmulatságot s a kik a vacsora jegyüket kifizették az aláírásiv tartóknál, ugyanazoktól vissza is kapják.

A mulatságra csak egy féle belépő

dij lesz, a melynek ára 2 korona (családjegy 4 személyig 6 korona.)

A tánemulatság iránt így még sokkalta nagyobb az érdeklődés, úgy hogy a mai esti kétségkívül méltó nyitánya lesz a farsangi mulatságoknak s rögtön a farsang első napján a legelőkelőbb körök fogtak találkozót adni a Bika szálloda nagytermében.

A rendezőség fényes névsora, teljes egészében a következő:

Mikecz Gyula mérnök, Schusnik József máv. mérnök, Tóth Gergely mérnök, Löwe Ernő máv. tisztviselő, Novotny Béla máv. hivatalnok, Riedl Herbert főhadnagy, Kneischl H. Kornél hadnagy, Jéger Árpád főhadnagy, báró Capri Valér h. hadnagy, báró Podmanický Béla h. hadnagy, báró Fekete Aladár h. hadnagy, báró Feilitzsch Ottó h. hadnagy, Balázs Sándor h. hadnagy, Ruttkay Ferenc h. hadnagy, jeszenicai Jankovich Miklós huszár százados, Lukács István huszár főhadnagy, Kacsokovics Dezső, h. főhadnagy, Jászay Miklós h. hadnagy, Vitéz Árpád h. hadnagy, ludányi Bay Bertalan h. főhadnagy, Zechmeister Gy. főhadnagy, Harnisch Károly fhgy. Zivuska Ferenc főhadnagy, Hepke Hugó hadnagy, Melzer Károly hadnagy, Roykó Rikárd lovag, hdgy., Péchy Tibor s mérnök, Rozgonyi Dezső s. mérnök, Kovács Mátyás mérnök, Szabó Pál főhadnagy, Kafka Károly főhadnagy, Tomesányi Gábor hadnagy, Egmann Ernő tiszthelyettes, Kopacsék Aurél tiszthelyettes, Szipniczky Ottó főhadnagy, Herdicska Arnold tiszthelyettes, Rózsa Károly hadnagy, Kálmánchey Zoltán ügyvédjelölt, Kemény Emil hirdapíró, Májér Jenő hivatalnok, Szarukán Sándor hivatalnok, dr. Kovács Kálmán aljegyző, dr. Tóth Emil aljegyző, dr. Varga Elemér aljegyző, Dalmy Barna aljegyző, Pákozdy Sándor szolgabíró, dr. Cseke Miklós ár. ülnök, dr. Váradi Szabó János aljegyző, Geréby Pál hivatalnok, Szentessy Ferenc bankhivatalnok, Bodnár Géza tak. tisztviselő, Szántó József bankhivatalnok, dr. Gaszner Géza tak. igazgató, Csáky Adorján gróf, Erber Ernő, Zádor Ervin ügyvédjelölt, dr. Horvay Róbert tanár, P. Nagy Zoltán tanár, dr. Szeremley Béla tanár, dr. Kőrössi János ügyvédjelölt, dr. Olchváry László ügyvédjelölt, Arvay Géza törv. aljegyző, dr. Serly Jenő törv. aljegyző, dr. Lakatos Gábor törvényszéki aljegyző, Ozory István jh. Bónis Elemér jh., Várnay Berci jh., Székely Árpád jh., Nagy István jh., Kőlcsey Sándor jh., Begedy István jh., Buzás Antal jh. Kőlcsey Ákos jh., Ujfalussy Lajos jh., Gál Zoltán jh., Dr. Falussy Béla, Virányi Gyula, Szatke Ferenc Kun Béla, Szücs Ferenc, Barabás Andor Sáni László, Nemes Dénes, Horváth Horváth Dezső, Ujfalussy Béla.

Ilyen névsor mellett ki van zárva az, hogy a mulatság fényesen ne sikerüljön.

*** Istentiszteletek Vízkereszt ünnepén.** A vízkereszt napján istentiszteleteket következő sorrendben tartják a róm. katolikus és ág. ev. templomokban:

A róm. katolikus templomban reggel 6 órakor misét mond Brösztel Lajos, 7 órakor misézik Pák Emil, 8 órakor szent mise a főgimnázium tanulói részére. 9 órakor ünnepélyes nagy misét mond dr. Wolafka Nándor v. püspök, mely után ugyancsak ő tart szent beszédet. Háromnegyed 11-kor szent misét mond Molnár K. Dezső helyettes igazgató, melyen e Svetit zárda és az elemi iskolák növendékei vesznek részt. Fél 12-kor misézik Nyári Ignác. Délután 3 órakor litánia, utána Rózsafüzér.

Az ágost hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

*** A műpártoló egyesület sikerei.** A debreceni műpártoló egyesület nagy sikerű képzőművészeti társulatának anyagi eredményéről most készül a kimutatás. De mielőtt ennek számadatai nyilvánosságra jutnának, a műpártoló egyesület egy jelentékeny vívmányáról adhatunk hírt, amely egyszersmindkorra biztosítja a jövőben a debreceni műpártoló egyesület kiállításainak művészi becsét. Az egyesület vezetősége ugyanis érintkezésbe lépett az országos képzőművészeti társulat igazgatóságával és ennek elhatározása alapján rendkívül fontos egyesség létesült az egyesület és a képzőművészeti társulat közt. A műesernok tavaszi és téli tárlatára elfogadott képeket ezentul a művészek egy évig kötelesek lesznek bent hagyni s a tavaszi és téli műkiállítások legértékesebb anyagát küldik le ezentul Debrecenbe, Aradra, Szegedre, Temesvárra és Győrre. És ezt az anyagot a képzőművészeti társulat meg azzal is gazdagítani fogja, hogy jövőre a debreceni műpártoló egyesület minden tárlatára leküld a kormány beleegyezésével az országos képtár s a nemzeti múzeum számára megvásárolt nagyértékű képekből is néhányat. Ilyenformán a debreceni képzőművészeti társulat művészi értéke teljesen biztosítva van.

*** Személyi hir.** Faust Elek kir. pénzügyigazgató ma hivatalos ügyben Zilahra utazik és valószínű, hogy csak 10—12 nap mulva tér vissza Debrecenbe.

*** Komlóssy Arthur bucsuja.** Komlóssy Artur volt városi főjegyző Puky Gyula főispán címére küldött meleg hangu levélben bucsuzott el tegnap Debrecen város közigazgatási bizottságának tagjaitól. A levelet egész terjedelmében felolvasták a tegnapi közigazgatási bizottsági ülésen. A levélben hangsúlyozza Komlóssy Artur, hogy a közigazgatási bizottságnak kevés kivétellel azok a tagjai, akik vele együtt 6 esztendőn keresztül buzgólkodtak Debrecen város ügyeinek vezetésében.

*** A Debreceni Dalegylet történelmi hangversenye.** Nem mindennapi dologra készül most a Debreceni Dalegylet. Legutóbbi választmányi gyűlésén ugyanis elhatározta, hogy a szokásos dalestélyek egyöntetű műsorát az által teszi változatosabbá és érdekesebbé, hogy idegen erők bevonása nélkül, történelmi hangverseny sorozatot rendez. E tárgyban kiváló tagokból, tekintélyes zeneértőkből álló, Eröss Lajos főiskolai akadémiai tanár elnöke mellett tartott értekezletén megállapította a magyar nemzet történetéből zeneileg feldolgozandó és ismertető azon korszakokat, melyeknek kiemelkedőbb részeihez valamely jellemző dal tartozik. Ezek zserint három hatalmas kor-

szak dalait mutatja be a nagy dalárda rövid egymásutánban. Az első korszak 1538—1703-ig terjed; a 2-ik korszak 1703—1800-ig; a 3-ik korszak pedig a múlt század, különösen az elnyomatás-korabeli dalokra terjeszkedik ki. E három korszak dalait, három dalestélyen adják elő. Minden korszak, sőt minden előadott dal rövid ismertetéssel lesz összekapcsolva, — az Uránia színházban szokásos szöveg magyarázatok mintájára. Egy-egy korszakot erősebben jellemző költemények elszavalásával, dalokkal és cigány zenével teszik teljessé a képet, mely tanulságos volta mellett igazi műélvezetet nyújt a valódi művészetet szerető közönségnek.

*** Az ev. ref. lelkeszi kar a főispán-nál.** A debreceni ev. ref. egyház lelkeszei tegnap küldöttségileg tisztelegtek a főispán-nál. Nem volt ennek a tisztelegésnek hivatalos színezet, csupán az új év alkalmából egy pár meleg szóban kívánt áldást a főispán jövőző működésére. Kiss Aron ősz püspök, a ki mellett ott voltak a tisztelegők sorában Kiss Albert, Dicsőfi József és Jánosi Zoltán lelkeszek.

*** Az Oláh család gyászja.** A Debrecenben közszeretetten álló Oláh család tagjait, Oláh Károly tanácsnokot, Oláh Imre anyakönyvvezetőt, dr. Oláh Miklós törv. bírót és családjaikat súlyos csapás érte. Sógorasszonyuk Oláh Gyuláné Sáfány Ilona urasszony hosszas szenvedés után életének 37-ik évében elhunyt. A megboldogultat ma délelőtt 10 órakor helyezik örök nyugalomra a téglási sírkertben. A gyászestéről a család következő gyászjelentést adta ki. Mely fájdalommal, megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó nő, anya, gyermek, testvér és rokon Sáfány Ilona asszonynak folyó hó 4-én, este 10 órakor. életének 37-ik, boldog házasságának 18-ik évében, súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei folyó hó 6-án, d. e. 10 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a téglási sírkertbe, az ev. ref. templomban gyászima után, örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jóismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Téglás, 1903. január hó 5. Férje: Oláh Gyula, Gyermekai: Ilonka, Gyula, Zoltán, Dezső. Anyja: Özv. Sáfány Zsigmondné. Testvérei: Gusztáv, Géza, Lajos, Zsigmond, Ida, Irma. Sógornő: Özv. Sáfány Béláné és gyermekei. Sógorok: Oláh Károly tanácsnok és gyermekei: Oláh Imre állami anyakönyvvezető és gyermekei: Dr. Oláh Miklós törvényszéki bírót és neje.

*** A Székely bazár utolsó napja.** Ma zárják be a Székely bazárt. Hamarjában nem is tudnánk említeni kiállítás, vásárt, bazárt vagy egyéb jótékony, pártoló vagy ismertető elárusítást, melynek sikere vetekedhetnék, a Székely bazárával. Ha pedig erre magyarázatot keresünk, azzal magyarázzuk meg legjobban hogy a siker gyenge vállakon épült fel. Igenis, gyenge, harmatos, bársonyos nő vállakon. Mert bizony árulhattunk volna ott például én, te, ő, mi, ti férfiak, nem hiszem hogy sokra mentünk volna, pedig a székely házi és kézi iparnak valószínű remekei szerepeltek a bazáron. A vagy megvette volna X. ur a tapló sapkát, Y. ur a cserép disznócskát, Z. ur a kalotaszegi asztalfutót. — mikre igazán

semmi szükségük nem volt, — ha nem szép asszonyok, szép leányok kinálták volna csábító szóval? — Nem hiszem. Annyi bizonyos, hogy a leleményes rendezőség ezzel mester huzást csinált. — Ma lesz az utolsó nap. Az elárusítást szívesek voltak elvállalni a következő hölgyek: Berger Mórné, Berger Vilmosné, Dobieczy Sándorné, Fisch Lajosné, dr. Kemény Mórné, Kuthy Béláné, dr. Szász Adolfné, Csathay Mariska, Debreczeni Irénke, Edinburgh Kornél, Ericz nővérek, Fehér Margitka, Kemény Irén, Szentessy Ilonka, Kuthy Annuska, Rózenfeld Frida, Sziegmeth nővérek, Kölesy Annuska. Napbiztos lesz Szabó Kálmán.

* **Debrecen polgárainak fa illetősége.** A törvényhatósági bizottság december hó végén tartott ülésében határozott a polgárok fa illetményének kiadása felett. Ezt a határozatot tegnap kivonatban közölték a lapokkal, hogy a polgárság ez-után is értesüljön a dologról.

A közgyűlés utasította a házi pénztári hivatalt, hogy a kiosztást a múlt évben követett gyakorlat és a számvevőség által készített főkönyv szerint eszközölje. A banki és halápi raktárakban elhelyezett polgári failletmények méterölenként tíz koronáért válthatók ki a városi adóhivatalnál február hó 1-ig, az elszállításról pedig az érdekelteknek március hó 15-ig feltétlenül gondoskodniok kell.

* **Cselédpénztárak a megyében.** A földmivelésügyi kormány által kezdeményezett, a cseléd és munkás pénztárak felállítása érdekében megindított mozgalom bár biztos alapokon, de lassan halad előre. Az emberbaráti intézmény folytonos ébrentartása érdekében pedig Hajdúvármegye főispáni hivatala megtesz minden elkövethetőt. Most is körleveleket bocsátanak szét a főszolgabírókhoz, jegyzőkhöz és a hajdu városok polgármestereihez, a melyben a további teendőket írják elő, hogy az emberszeretet jegyében megindított mozgalomnak meglegyen a kívánt eredménye. Legközelebb különben a mozgalom érdekében Rásó István főispáni titkár körutat tesz a vármegye területén.

* **Halálozások.** A tegnapi napon elhaltak: Varjas Erzsébet ev. ref. 10 napos. Spitzer Sámuel izr. 70 éves, Szilber Szeréna izr. 10 éves, Szilágyi János ev. ref. 58 éves.

* **A kirakaltolvajt elfogták.** Tegnap éjjel távirat érkezett Nagyváradról a debreceni rendőrségre, a mely azt jelentette, hogy a Debrecenből eltűnt Szőke Tóth Istvánt elfogták Nagyváradon. Szőke Tóth István ékszereket, órákat árult a piacon, ami gyanus volt a rendőrség előtt. Kérdőre vonták s miután nem tudta megmondani, hogy hol szerezte az ékszereket, letartóztatták. Az elfogott embernél nagymennyiségű ékszert találtak, a melyeket kétségtelenül Debrecenben lopott. Előreláthatólag ő volt ugyanis a debreceni Kónya-féle kirakatnak a tolvaja. — Ezt a debreceni rendőrség rögtön gyanította. Keresték is mindenfelé, de Szőke Tóth a lopás napján nyomtalanul eltűnt. Végh Gyula helyettes főkapitány tegnap délután táviratozott a nagyvárad kir. ügyészséghez, hogy Szőke Tóthot küldjék át a debreceni kir. ügyészséghez.

* **Megfuladt földmives.** A város alatt levő homok újföldi tanyákon az ország-uton egy a földmives osztályhoz tartozó ember hullájára akadt a esendőség. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a hulla Zabos Péter ottani lakos, földmives, aki epileptikus rohamokban szenvedett. Egy erős roham erőt vett rajta az uton is és senki sem lehetvén segítségére, megfuladt. Ezt a feltevést bizonyította a tegnap megejtett boncolás is.

* **Békkeltető bizottsági ülés.** Ma délután 4 órakor békkeltető bizottsági ülés lesz az ipartestület helyiségében Bereczky Lajos rendőrfogalmazó, iparhatósági megbízott elnöklése alatt.

* **Rácz Károly a Bikában.** Rácz Károly kitűnő zenekarával évek óta nem játszott az Arany Biká-ban. Most hogy új bérlő vette át a híres Bika kezelését, visszatér oda. Rácz Károly is hegedűjével, melylyel anyi édes gyönyörűséget tud szerezni a bűbajos magyar dal s a tüzes cigányzene kedvelőinek. Ma, kedden este vonul be Rácz Károly az Arany Bikába, a mikor is nagyszabású hangversenyt rendez.

Elcsereilt esernyő. A színház bejáratától balra eső ruhatárban valaki elvitt egy női esernyőt, s egy férfi esernyőt hagyott ott helyette. A ruhatárosnő ezután kéri az illetőt, hogy a női esernyőt sziveskedjék visszahoztatni, s ugyanott átveheti saját férfi esernyőjét.

x **Alföldi Károly tánciskolájában** a közbejött ünnepek miatt a második tanfolyam megkezdése január hó 3-ára halasztott. Beiratásokat elfogad bármely időben. Lakása Péterfia utca 2. szám.

Jegyzetek.

A farsang.

Hiába keresem azt a percet, melyben a farsang költészeté rabjául ejtene engemet is. Régi mámoros idők hangulata után hiába sóhajt a lelkem. Karneval hereeg hiába rázza a csörgő sipkáját az orrom előtt. Atmulatott éjszakák, báléjek emlékeiből nem tudok himet várnai a farsang dicőitására.

En nem látok mást az egész farsangi multamból, mint az álommal kétségbeesett erőmegfeszítéssel küszködő *gar des damesokat*, a kik elátkozzák a tánc Muzsájának születésnapját, az iz-zadságtól nedves rizsporos arcokat, rongygyá foszlott ruha-fodrokat s egy rakás összegyűrt ingmellű férfi táncost, a kiknek tyukszeméit letaposták a féktelen dobzódással eltáncolt keringő alatt.

Semminemű dolgot nem szeretek, a minek hivatalos színeze van, a hivatalos jelleg az a bilincs, a mely a szabad akarát legjobb meggyőződése szerint követni akaró embert béklyóba szorítja.

A Vizkereszt után következő napokat kinevezték az emberek arra, hogy hivatalosan hevüljenek a táncért. Az ezután következő 40-50 nap *hivatalos* korszaka a tánc-nak. És ez idő alatt kitűznek minden napra, illetve éjszakára egy-egy bált, a melyen megjelennek az egyes társadalmi osztályok s a ragyogó fénytől, langyos levegőtől, parfüm-illatoktól, cigányzenétől, sörötől, bortól mesterségesen felhevítve, megmámorosítva egymás karjaiban végig táncolnak 20 méternyi területet hosszában s 10 méternyi területet szélességben.

E közben a keringéstől elszédülnek, a nőket az acélpántu fűzők alatt az ájulás környékezi, a felvert, láthatatlanul finom porszemek a tüdőkre szállnak, a melyeknek épségét egy-egy léghuzat, épen szerfelett felizgatott állapotuknál fogva, nagyban veszélyezteti, nem is szólva azokról a hideg italokról, a melyek élvezetére nem ritkán a halál csábítgatja a táncosokat.

A farsang legfőbb célját pedig épen nem tartom eszményi törekvésnek. Mert voltaképen dobzódásra való hajlandóságunk túlzott mértékben való kielégítése mellett, egyetlen realis célja a farsang-nak: a szerelmesek összebörönálása, visszaélés ama *souper-csárdás* alatti önfeledt pillanatokkal, kizsákmányolása a természetesen hevített mámorokkal.

Ezért nem vagyok rajongó hive a farsangnak, bár jól tudom, hogy, mint sok más dologban, úgy ebben a tekintetben sincsenek velem egy véleményen azok, akik a pezsgődurrogatás, a cigányzene, a *soha sem halunk meg* kiáltások mellett nem hallják meg a pine-lakásokban felsíró nyomor panaszos jajj-ait, a kik nem tudják azt, hogy egy Pommery meg Greno árából 25-30 kenyeret lehet sütni.

És sok mindennel vigasztalják magukat ez irásom olvasásakor, különösen pedig azzal, hogy szerénységem — *nem bálitudósító.*

Szatyi.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Jan. 6. kedden: *Vizkereszt*, Shakspeare vigjátéka. **B.**

Jan. 7. szerdán: *Gésék*, daljáték. **C.**

Jan. 8. esütörtökön: *Rip van Wink*, daljáték. **A.**

Jan. 9. pénteken: *A doktor ur*, bohózat. Először. **B.**

Jan. 10. szombaton: *A doktor ur*, bohózat. **C.**

Jan. 11. vasárnap: délután *Csókón szerzet* villegény, énekes bohózat, este *Egy párisi regény*, színmű. Ujházi Ede felléptével.

(Színházi ügy a városi tanácsban.)

A városi tanács esütörtöki tanácsülésén napirendre kerül a színházi bizottság legutóbbi zárt ülésének jegyzőkönyve, mely a szerződésekről ad felvilágosítást és tartalmazza a bizottság határozatait. Mint illetékes forrásból értesülünk, ez a jegyzőkönyv azért nem került a tegnapi tartott tanácsülés elé, mert Makó Lajosnak eddig nem volt módjában a jövő évre való szervezkedését befejeznie. Valószínű azonban, hogy a színház igazgatója esütörtökig az utolsó intézkedéseket is megteheti társulatának teljes összeállítására érdekében és akkor a tanács egyszerűen tudomásul veheti az említett jegyzőkönyv kiegészítésére szükséges színházfelügyelői jelentést is. Ezzel a várokozással a föltétlen jóakarát jár együtt, mely alkalmat kívánt nyújtani a színház igazgatónak, hogy a szervezkedése útjába gördült minden akadályt elháríthasson.

— (Vizkereszt.) Ma este Shakspeare farsangi vigjátékával nyitja meg a színház a farsangi évadot. Ez a darab a

költő legmókásabb alkotásai közül való: bájos és nyers humoru jelenetek váltakoznak benne. Böffen Tóbiás és Keszeg Andor urfi mulatságos dolgain bizonyára jóízűen kacag majd a közönség. Oliviat *Hahnel* Aranka, *Violát* Menszáros Margit játssza, *Orsino Klenovics* György lesz, *Sebastian Palágyi*, a bohóc *Krémer*, Nagy Dezső Böffen és *Szilágyi Keszeg*.

— **Lizelot . . . Lizelot.** A színpadon a színpadok mögött már egyre fel-felesendül ez a titokzatos bájos név: a pfalzi hercegleány neve. Nemsokára a közönség közt is visszhangzani fog: Lizelott . . . Lizelott. Valószínű, hogy ezt a nevet fogja az idén legtöbbször emlegetni a színházba járó közönség, mert Lizelot lesz az évad legfeltűnőbb ujdonsága.

— **(A doktor ur.)** Molnár Ferenc bohózatának első előadása iránt nagy az érdeklődés. A bemutató előadásra jegyek már előre válthatók a nappali pénztárnál.

TAVIRATOK.

Ivanka Zsigmond Széll Kálmánról.

Budapest, január 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) Báró Kaas Ivor az ismert jeles vezércikkíró ma ki hallgatásra jelentkezett Széll Kálmán miniszterelnöknél, akinek elmondta, hogy mikor nagybátyja Ivanka Zsigmond, Hontvármegye híres ellenzéki vezére, utolsó óráit élte, közvetlenül halála előtt megbizta Kaas-t azzal, hogy keresse föl Széll Kálmánt és mondja meg neki, hogy azt izeni halálos ágyáról az öreg Ivanka: egész életében csak Széll Kálmánban és Apponyi Albertben volt legtöbb bizodalma. Széllt tartotta mindig legalkalmasabbnak az ország kormányzására. A híres ellenzéki vezérnek ezt az utolsó izenetét közölte ma Kaas Ivor a miniszterelnökkel.

Dégen Gusztáv képviselő meghalt.

Budapest, jan. 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) Dégen Gusztáv országgyűlési képviselő, volt jogakadémiai tanár, kiváló jogtudós ma hatvannyolc éves korában meghalt.

Dégen Gusztáv Budapesten 1834. május 24-én született. Előbb Kassán azután hosszú ideig Pozsonyban volt jogtanár, ahol a társadalomban is kiváló szerepet játszott. 1884-ben a pozsonyi jogakadémia száz éves fennállása alkalmával 3000 kötetből álló könyvtárát a jogakadémiának ajándékozta. Ekkor választotta meg a nagymartoni kerület képviselővé. Azóta folyton tagja volt a parlamentnek s a szabadelvű párt híve.

Major Ferenc képviselő meghalt.

Budapest, jan. 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) Major Ferenc dr. országgyűlési képviselő ma este vérmérgezés következtében meghalt.

Ismeretes, hogy a képviselőt a mul héten megoperálták. Azóta állandóan erős láz emésztette. Tegnap délben Dollinger Gyula sebésztanár még újabb kötéseket alkalmazott sebeire. Ma reggel a képviselő állapota rosszabbra fordult s estére bekövetkezett a nagybeteg halála.

Az elhunyt képviselő a néppártnak volt tevékeny tagja.

Büntetés a magyar zászló megsértéséért

Eszék, január 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) A mitrovicai törvényszék hat heti fogházra ítélte Nekics Ferenc odaváló lakost, a ki a király születésnapján Nikinciben Hegedűs Ferenc evangélikus lelkész házáról letépte a magyar zászlót.

A szász királyi család regénye.

Drezda, január 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) József Ferdinánd főherceg a genfi látogatásakor nővérét mindenképen arra akarta rábírní, hogy Giron tanárt hagyja el s megigérte, hogy ez esetben semmi bántódása nem lesz, ha visszatér Ausztriába. A hercegnő azonban kijelentette erre — mint a Figaro ez ügyben kiküldött munkatársának mondta — hogy teljesen számolt új, különös helyzetével.

— A királynői koronáról érett megfontolás után mondtam le — így folytatta a beszélgetést, — első kötelességem engedelmessé válni a természet törvényeinek, mely azt parancsolja, hogy azé legyek s ahoz kössöm az életemet, a kit szeretek. Ezért leszek Giron felesége. Giron dolgozni fog s én alkalmazkodni fogok a körülményekhez.

Genf, jan. 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) Lachemal ügyvéd a Temps munkatársának kijelentette, hogy a vállás rendkívüli bonyolódott ügy s hogy a trónörökös csak ágytől s asztaltól elválasztást kér, míg a trónörökösne a házasság teljes felbontásához ragaszkodik. Giron egy újságíró előtt kijelentette, hogy özönnel kapják az üdvözlő beszédeket, a melyekben pénzt is ajánlanak föl neki az esetre, ha szükségük lenne pénzre. Egy lipcsei színgazgató havi négyszáz márká fizetést ajánlott fel Gironnak ha színpadán csak egy pillanatra estéről-estére megmutatja magát a közönségnek.

Genf, jan. 5. Woffling, a volt királyi herceg Montreuxba költözése óta még nem látogatta meg nővérét, aki egyáltalán nem rokonszenvezik Adamovics kisasszonnyal s ki is jelentette, hogy fivére szerelmesével egy fedél alatt nem tud megmaradni: Giron féltve őrzi a hercegnő minden lépését, úgy látszik fél, hogy a hercegnő megbánja tettét s titokban visszazöktetik.

Orth János nem él.

Bécs, jan. 4. (*Saját tudósítónk távirata.*) Lipót Ferdinándról azt híresztelték legközelebb, hogy kijelentette volna, hogy biztos tudomása szerint Orth János nem halt meg, hanem most is él. Ezt a hírt most illetékes helyen megcáfolták s kijelentik, hogy igenis Orth János feltétlenül elpusztult a Jöreménység fokánál, a hol a Santa Margáreta hajó, melyen utazott kétséget kizáró módon hajótörést szenvedett. S hogy ez igaz legjobban bizonyítja, hogy a Santa Margá-

réta után a biztosító társaságok a biztosítási díjat kifizették, miután kutatást végeztek s bebizonyították látták a hajószerecséltenségét. De igazolja, hogy Orth János elpusztult az a körülmény is, hogy a számára letétbe helyezett 600,000 korona összegért mind ez ideig senki sem jelentkezett. Az Orth János feltámadásának hírért csak azért kürtölik világgá, hogy — Orth János végrendelete felbontására késztesék a királyi családot abban a reményben, hogy ezáltal talán egyesek dus örökséghez jutassanak.

A darabont testőrség új kapitánya.

Bécs, jan. 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) Bechtolsheim lovassági tábornok, a darabont-testőrség új kapitánya ma ünnepiesen letette az esküt a király kezébe. Az eskütételen Liechtenstein herceg főudvarmester, Goluchowski gróf közös külügyminiszter és Abensperg-Traun gróf főkamarszmester működött közre. Az eskütétel után az uralkodó kihallgatáson fogadta az új testőrkapitányt, a kit azután a lovagterembe vezettek, a hol a darabont-testőrség és a gyalogtestőr század várta. Liechtenstein herceg főudvarmester bemutatta az új kapitányt és rövid beszédet mondott, a melyre Bechtolsheim válaszolt

A belgrádi miniszterválság.

Belgrád, jan. 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) Nisben ma minisztertanács volt. A belgrádi ellenzéki lapok váltig állítják, hogy legközelebb változások várhatók a miniszteriumban.

Francia Szenátor-választások.

Páris, január 5. (*Saját tudósítónk távirata.*) A hivatalos kimutatás szerint a tegnapi 96 szenátorválasztás közül 7 a konzervatívok, 25 a progresszisták, 18 a kormánypart, 36 a radikális köztársaságias és 10 a szocialisták győzelmével végződött. A kormánypart 11 mandátumot nyert. A megválasztottak között van Andréux volt rendőrőrnök. A 23 pótválasztás közül 20 végleges eredménnyel végződött.

Gabonatözsde.

Budapest, január 6. (*Saját tudósítónk távirata.*) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátozt. Bányadi irányzat mellett 10.000 métermázsza került forgalomba gyöngén tartott áron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő: esős.

Buza áprilisra	7.61—62.
Rozs áprilisra	6.61—62.
Zab áprilisra	6.11—12.
Tengeri májusra	5.62—63.
Repece augusztusra	11.75—85.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

Az állandó országházban, mint fővárosi tudósítónk írja, még mindig fedeznek fel újabb hibákat a melyek újabb renoválásokat és így újabb költségeket is igényelnek. Így a mostani karácsonyi szünet alatt is egyre működtek az iparosok, folyt, zakatolt a munka és visszhangot vert a kalapácsok zaja. Az ülésterem bejáratánál az ajtókat és a földleveslépésbejáratoknál új üvegapukat

állítottak fel. Ezekkel akarják a képviselőház terméből és mellékhelyiségeiből, illetve a folyosókról a léghuzamot kiküszöböltetni, a mi sikerült is. Csak hogy most oly nagy a hőség minden felé, hogy azt ember ki nem bírja. Hogy mit csinálnak majd a szellőztetés érdekében, azt csak ezután fogják kisütni az építővezetőség tagjai.

Királyi ereklyék visszaszerzése. Az országos régészeti társulat december 30-i ülésén Récey Viktor dr. nagyerdekű előadást tartott. A nyáron Spalatóban megtalálták annak a római sarkopfágnak többi részét, mely a magyar nemzeti múzeumban van. Az ásatásokat tanulmányozó Récey Viktor dr. ott a helyszínen Spalatóban azt az ajánlatot vette, hogy ha azt a római sarkopfágot Budapestről visszanyerik, hajlandók cserébe odaadni IV. Béla királyunk leányainak, Katalinnak és Margitnak ott őrzött teteit és siremlékét, Forster elnök lelkesen felkarolta buzgó kutatónk ajánlatát és megígérte, hogy a kormánynál és a képviselőháznál megindítja az ügy lebonyolítására szükséges mozgalmat.

A drezdai közigazgatási kiállítás. Az idén, tavasszal a Drezdában tartandó kiállításra, melyen a német városok közigazgatása lesz bemutatva, s melyet György szász király fog megnyitni. Beutler, Drezda város főpolgármestere tegnap hívta meg és pedig igen meleg hangon, magyar nyelven írt levélben Budapest fővárost. A kiállítás május hó 20-án fog megnyitni.

Miniszterek József Agost kir. hercegnél. József Agost kir. hercegnél, a fővárosi I. hsnvédhuszárezred alezredesénél egymásután tisztelegtek Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, honvéd-miniszter, ugyszintán a főrendiház elnöksége is. A kir. herceg a királyi palotában berendezett iakosztályában fogadta a tisztelegőket.

Leszurta a rendőr. Fővárosi tudósítónk távirja, hogy Horváth Pál 38 éves budapesti házmester életével fizetett meg azért, hogy itt as állapotban garázdálkodott s egy keze ügyébe eső szuronyval neki rontott egy Nagy József nevű rendőrnek. Nagy József kardjával védekezett a támadás ellen s e közben Horváth Pál szíven szurva, halva rogyott össze. A rendőr azt állítja hogy Horváth beleszaladt a kardjába.

Vakmerő rablás történt tegnap a fővárosban. Barón Adolf hegyalja utcai kávéházába berontott éjszaka három ismeretlen ember s leléssel fenyegetve mindenkit, pénzt követelt. Mikor követelésük teljesítve lett s a megijedt Barón Adolf pénzt adott a rablóknak, azok menekültek. Egyet közülök Kiss Gáspár csavargó személyében elfogott a rendőrség.

MULATSÁG.

Az Iparos-Kör bálja. Február elsőjén tartja az Iparos-Kör bálját az Arany-Bika szálló dísztermében. Evek óta a bál idény legsikerültebb mulatsága volt az Iparos bál, melyen az összes iparosokon kívül részt szokott venni a társadalom mindeh osztálya. Fesztelen, igaz jókedv uralkodott mindig az iparos mulatságon, így lesz az idén is. A vigalmi bizottság élén Biczó Gyula áll, ki a ren-

dezőséggel együtt mindent elkövet, hogy iparos mulatság az idén is méltó legyen régi, jó hírnevére. Olvasóink figyelmét a legnagyobb készséggel hívjuk fel a derek iparosok kedvesnek és kedélyesnek ígérkező mulatságára.

A Mátyás király ünnep. A debreceni iparos ifjuság önképző egylete január 18-án az Iparos Otthon dísztermében és összes helyiségeiben társas vacsorával egybekötött Mátyás király ünnepélyt rendez. Belépő díj 2 korona. Az ünnepi műsort délután 6 órakor kezdik meg, a társasvacsera pedig este 8 órakor lesz. A tulzsfeltséget elkerülendő a rendezőség korlátozott számban bocsájt ki belépő jegyeket, miket január 16-ig előre lehet megváltani az ipartestület, iparos ifjak önképző egyletének helyiségében, továbbá Friedvalszky Rezső, Balla Mihály uraknál és a rendezőség tagjainál. Az ügyesen összeállított műsor következő: 1. Magyar dalok. Előadják a városi dal-egylet tagjai; Bucsay István, Györffy Károly, Röckert Gusztáv, Katona Kálmán, Lechner Károly, Debreczeni Lajos, Horváth Antal, Kulesár Gyula, Tóth Imre, Zong János, Kovács János, Hegedűs János, Covrik Miklós, Agárdy Lajos. 2. Szép Ilonka, írta Vörösmarty Mihály. Szavalja: Menyhárt Rózsika k. a. 3. Felolvasás, Mátyás királyról, tartja Dr. Kőrössi Kálmán egyleti titkár. 4. Pázmán lovag, írta Arany János. Szavalja: Kaliczky Ernő. 5. Magyar dalok (zene). Előadják: Pásztor Gyula, Hora Károly, Hora Ferenc, Német Dániel.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma kedden, jan. 6-án. Bérlet „B”

Vizkereszt,

vagy:

a mit akartok.

Vigjáték 5 felv.

SZEMELYEK:

Orsinó, Illyria hercege	Klenovics Gy.
Sebastián, Viola testvére	Palágyi Lajos.
Antonio, hajós kapitány	Farkas Béla.
Böffen Tóbiás	Nagy Dezső.
Keszeg Andor	Szilágyi Aladár
Malvolio, Olivia udvarmestere	Sebestyén Géza.
Fábián	Virágháty Lajos.
Bohóc	Krémer Jenő.
Olivia, dus grófnő	Hahnel Aranka.
Viola, a herceg szerelmese	Menzáros M.

Holnap, szerdán, jan. hó 7-én, bér. „C”

A Gésák

vagy:

Egy japán teaház története.

Énekes játék 2 felv.

Két I-ső emeleti s udvari szoba garzon lakásnak és egy bolthelyiség

azonnal kiadó.

Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Magyar kir. államvasutak

202. 828/1902.

Hirdetmény.

Délnémet-Osztrák-Magyar vasuti kötelék. (Gácsországi forgalom.)

1903 január 1-től való hatálylyal a fenti kötelékben 1902 január hó 1-től érvényes kivételes fadijszabás IV. rész 4 füzetéhez a II. sz. pótlék lép életbe mely a fődíjszabás és az I. sz. pótlék kiegészítését tartalmazza és 12 filléértaz érdekelt vasutaknál megszerezhető.

Budapest 1902 december hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

M. kir. államvasutak. Igazgatóság.

206. 963/1902 szám.

(Uj személy díjszabás életbeléptetése a Hódmezővásárhely-Makó Nagyszentmiklósi h. i. vasuton.)

Ezen vasuton a megnyitás napján életbelépő személy díjszabás a magy. kir. államvasutak díjszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengeri-uteza 33. sz. 20 fillért kapható.

Budapest, 1902. december 27.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak.

204. 793/1902 számhoz.

Hirdetmény.

Osztrák-Magyar-svájci vasuti kötelék.

(A nagy-kanizsai tárházakra vonatkozó határozomány módosítása.)

A fenti kötelékben gabona stb. szállítására 1902 évi augusztus hó 20-tól érvényes III. rész 2. füzet 18 oldal alján foglalt határozomány oda módosítottatik, hogy a murakeresztur-nagykanizsai vonal kétszeres befutásáért megállapított illeték 100 kg.kint 4 fillér mérsékelte.

Budapest, 1902. december 30.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vonatok nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém világos lábbeliknek melykiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált peacesés sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad

Alapítottatott 1882. Gyári raktár Bees, I. Schnierstrasse 21. Mindenütt kapható

Debreceni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet
Saját termésű faj borainkból egy eddig nem árusított csoportot hoztunk Simonffy-utca 2 szám alatti irodánkban forgalomba mely alkalmából szíves figyelembe ajánljuk alant.

Árjegyzékünket.

Csemege borok.

1901 évi Furmint Fél aszu 1 üveg 2. — korona
1. — forint.

1901 évi Kadarka Fél aszu (vörös.) 1 üveg 1. kor.
20 fillér 60 krajczár.

1901 évi Muskotály 1 üveg 60 fillér 30 krajczár.

Pecsenye borok.

1901 évi Rajnai-Rizling 7% liter 1. korona 20
fillér 60 krajczár.

1901 évi Furmint 7% liter 1 korona 50 krajczár.

1901 évi Ezerjő 1 liter 1 korona 50 krajczár.

1901 évi Olasz-Rizling 1 liter 90 fillér 45 krajczár

Asztali borok.

1901 évi Asztali-Fehér 1 liter 68 fillér 34 krajczár

1901 évi Siller 1 liter 60 fillér 30 krajczár.

1901 évi Ürmös 1 liter 60 fillér 30 krajczár.

Uj bor.

1902 évi asztali 1 liter 52 fillér 26 krajczár,

Minden darab üvegért 16 fillér fizetendő
mely árban azt vissza is váltjuk.

Debreczen 1903 Január 1.

DEBRECENI SZŐLŐ és Bortermelő szövetkezet.

Uj bor Hordó számra 50 litertől fel-
jebb jutányos árban kapható.

Eladó, 18 Hekto törkö jutányos áron.

Homok-kert 165 szám alatt.

Leszállított árak!

Nagyarányu ujévi

NŐI RUHAKELME VÁSÁRT

rendeztünk be és

női divatszöveteket, jó mosó

velezeket, francia batistokat,

Atlas Satin és Delaineket,

harasztkendőket stb.

tetemesen leszállított árakon

árusítunk el.

Egy ruha 116% széles

női divat szövet

1 frt. 80 és 2 frt.

Egy ruha 75% széles

mosó velez

2 frt. 24 kr.

SZABÓ LAJOS FIAI

... Debreczen ...

Eladó.

Rudolf trónörökös

Osztrák-Magyar Monarchiája.

Füzetekben német nyelven.

Egy negyed árban.

Kifogástalan, tiszta állapotban.

Czím megtudható a : Kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

A Hunyady-utczában kiadó
egy kényelmes uri lakás, áll : 2
utczai szoba, egy előszoba, 3 udvari
szoba, egy kézi kamara, egy üve-
ges folyosó, pincze konyha, ka-
mara, pincze és mosó konyhából.
Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér
1200 korona.

Bővebb felvilágosítást ad a
Kiadóhivatal.

Értesítés!!

Pásztor Gyula és Társa

vas, szerszám és rezáru
kereskedése.

Debreczen, Csapó u. Bankház

Tisztelettel van sze-
rencsem a n. é. kö-
zönség szíves tudomá-
sára hozni, hogy üzle-
tünkben a mai naptól
az összes

korcsolyák

valamint

konyhaedények

tulhalmozott raktár
miatt

gyári áron

alul fogjuk kiárusítani.

Ezen kedvező alkal-
mat ajánljuk a n. é.
közönség szíves figyel-
mébe

tisztelettel

Pásztor Gyula és Tsa.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Alkalmazható minden
fajta betegség ellen.

Árjegyzékünkben
szívesen megmutatjuk.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam : 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyors-
sággal meggyógyítja a gyomorgöresőt, kólikát és hascsikarást.
5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket,
megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat
és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál,
szájposhadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, meg-
szünteti a felbőfögést és a száj meg a gyomor rossz szagát.
7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre,
lázás kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok,
rüh, koszsó bőrkiütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szagatást, kösz-
vényt, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apáca védjegyre, mely fent
látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a
gyárból, eredeti karton-dobozokban ; bérmentve bármely postaállomásra Ausz-
tria-Magyarországon 13 kis., vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovina-
nába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csak az összeg előre
való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik
meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és haté-
konyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél-
fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a
segélyt és sikert, legalább az orvos megérkezéig ; természetesen soha-
sem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pót-
szerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem fordul-
junk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olesó, megbízható,
amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshető-
ségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet
valódi minőségben, a valódiság minden ismérével megkapni, ott rendel-
jék meg közvetlenül ily czím alatt:

An Apotheker A. Thierry LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zagraban Mittelbach S gyógy-
szerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.